

Stadsbyggnadsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till gatu- och samhällsmiljönämnden

Datum:
2019-10-28

Diarienummer:
KSN-2019-02807

Handläggare:
Christer Åkerlund

Svar på motion om slopat dubbdäcksförbud i Uppsala av Simon Alm (-)

Förslag till beslut

Gatu- och samhällsmiljönämnden föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** avslå motionen.

Ärendet

Simon Alm (SD) har i en motion väckt 16 september 2019 föreslagit att avskaffa dubbdäcksförbudet.

Motionen återges som **bilaga**.

Beredning

Ärendet har beretts av stadsbyggnadsförvaltningen och kommunledningskontoret.

Perspektiven för barn, jämställdhet och näringsliv anses inte relevanta med föreliggande förslag till beslut.

Föredragning

Det finns en rad studier som visar att dubbdäcksanvändning är den enskilt största faktorn för påverkan av partikelhalterna längs en trafikerad gata. Dubbdäcksandelen har följts upp på Kungsgatan sedan förbudet infördes 2010. Undersökningen omfattar rullande personbilar med dubbdäck och inkluderar då även boende inom förbudsområdet som är undantagna dubbdäcksförbudet.

Även om en betydande andel av trafiken använder dubbdäck trots förbudet så är andelen dubbdäcksanvändning på referensgatan Svartbäcksgatan betydligt högre.

Under perioden november till april 2018/2019 var andelen dubbdäcksanvändning i genomsnitt 18-20 procent på Kungsgatan och 66 procent på Svartbäcksgatan.

Det bedöms därför att ett slopat dubbdäcksförbud skulle innebära högre halter av partiklar på Kungsgatan och anslutande gator vilket i sin tur leder till högre kostnader för dammbindning och vakuumsugning.

Städning av gatorna bedöms dock inte räcka till för att hålla nere halterna av PM10, särskilt med tanke på att miljö kvalitetsmålet för PM10, som är striktare än miljö kvalitetsnormen (MKN), ännu inte har uppnåtts. Senast år 2017 hade Kungsgatan även överskridande av MKN för PM10 och det är för tidigt att utesluta att det inte kommer att ske igen.

Dubbdäcksförbudet bedöms även ha en effekt på NO_x-halterna i och med minskad biltrafik under förbudsperioden. Under 2017, 2018 och 2019 har MKN för NO₂ överskridits på Kungsgatan.

Kommunens åtgärdsprogram för luft gäller till 2021 och kommer att utvärderas under 2020-21 inför revidering. Gatu- och samhällsmiljönämnden tillsammans med miljö- och hälsonämnden och kommunledningskontoret har uppdrag i Mål- och budget 2019 att klara miljö kvalitetsnormerna för luft.

En särskild luftutredning genomförs därför under hösten 2019 och i början på 2020 för att förklara överskridanden av MKN för NO_x och för att se över effekten av möjliga åtgärder. Luftkvalitetsfrågan ska ses i ett helhetsperspektiv och ett eventuellt slopat dubbdäcksförbud kan endast genomföras i samband med att andra kraftfulla styrmedel sätts in för att inte motverka kommunens och regeringens mål om bättre luftkvalitet.

För att förbättra luften i centrala Uppsala har gator också reglerats med hastighetsbegränsning 30 kilometer i timmen, signalprioritering för kollektivtrafiken och miljözon för tunga fordon.

Det finns generella undantag mot dubbdäcksförbudet för boende utmed sträckan, för personer som har parkeringstillstånd för rörelsehindrade, taxi och skoltransporter. Om det finns särskilda skäl för att köra ett motordrivet fordon med dubbdäck finns också möjlighet att få ett tillfälligt undantag mot förbudet.

Vad gäller de fordonsförare som kör med dubbdäck på aktuella gatusträckor trots förbudet, är det Polismyndigheten som har att övervaka regelefterlevnaden. Kommunen har därför ständig dialog med polisen om trafikövervakning generellt.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt med föreliggande förslag till beslut.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 28 oktober 2019
- Bilaga, Motion om slopat dubbdäcksförbud av Simon Alm (SD)

Stadsbyggnadsförvaltningen

Mats Norrbom
Stadsbyggnadsdirektör

Motion om slopat dubbdäcksförbud i Uppsala

Den 1 oktober 2010 inträdde förbudet att köra med dubbdäck i några centrala delar i Uppsala, som delar av Kungsgatan och Vaksalagatan. Dubbdäcksförbudet gäller alla motorfordon förutom moped klass II. Boende har undantag lika så taxi, skoltransporter och parkeringstillstånd för rörelsehindrade.

Det har i skrivande stund snart gått nio år sedan förbudet inträdde och syftet var att det skulle bidra med mindre trafik under vintertid och förbättrad luftkvalité, vilket var en del av orsakerna varför det trädde i kraft. Luften har blivit bättre men en stor bidragande orsak är att det har varit förbättrat arbete genom att gatan tvättas regelbundet med en högtrycksmaskin som suger upp de partiklar som bilens däck river upp samt det som fastnar i sprickor och porer i asfalten.

Polismyndigheten genomför sällan kontroller att dubbdäcksförbudet följs av allmänheten vilket många bilister är medvetna om. Första året förbudet gällde var det mellan 15-20 procent av bilisterna som körde med dubb, vilket har stigit med åren och vintern 2014 uppmättes det att 30-35 procent av bilisterna körde med dubbdäck trots förbudet, enligt en artikel i unt.

Det är ont om alternativa rimliga vägar i Uppsalas stadskärna varför bilister tvingas ta mindre vägar och/eller längre vägsträckor än vad som hade varit nödvändigt. Följden blir att viss trafik flyttar till andra platser med föroreningar där som följd, och dessutom leder ökat resande till mer utsläpp av koldioxid.

Vi i Sverigedemokraterna ser dubbdäcksförbudet som onödigt, byråkratiskt och verklighetsfrånvänt beslut som inte har gagnat miljön och stadsluften i någon högre utsträckning utan endast försvarar för de Uppsalabor och tillresta som behöver bilen.

Dubbdäck är inte något som fordon använder för att det är ett nöje. Syftet är att rädda liv och minska skador på djur, människor och egendom. Stadsmiljön i centrala Uppsala kan framförallt förbättras genom utökade ansträngningar med sopning och tvätt av de ytor som genererar inandningsbara partiklar.

Med anledning av ovanstående yrkar Sverigedemokraterna:

- att avskaffa dubbdäcksförbudet

Uppsala den 4 september 2019

Simon Alm
Gruppledare (SD)